

Bonus–malus för lätta fordon

Aviserade ändringar i budgetpropositionen för 2021

Martin Larsson, kansliråd, Miljödepartementet

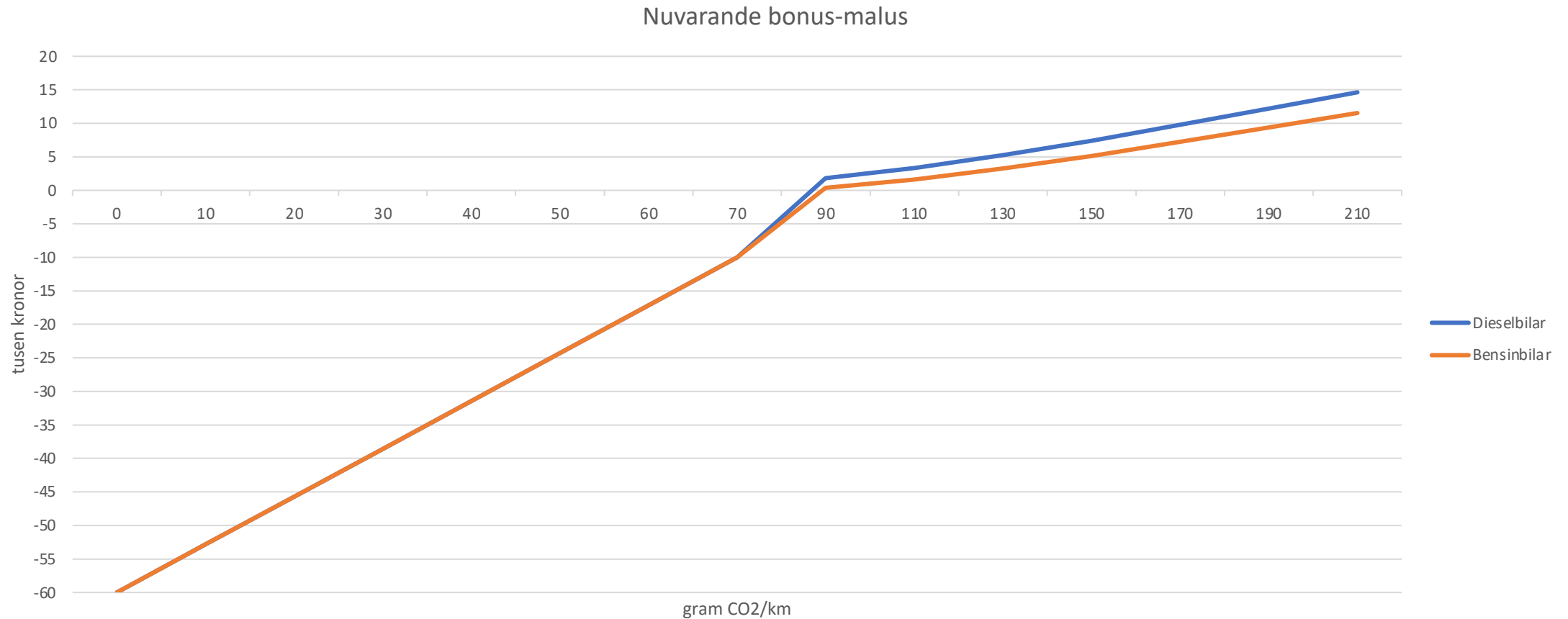
Bakgrund

- Ett bonus–malus-system utreddes under 2016 (SOU 2016:33) mot bakgrund av att regeringen ville öka andelen miljöanpassade fordon med lägre koldioxidutsläpp.
- Ett omarbetat förslag remitterades av regeringen under 2017.
- I budgetpropositionen för 2018 föreslog regeringen att ett bonus–malus-system skulle införas.
- Bonus–malus-systemet började tillämpas från den 1 juli 2018.

Nuvarande bonus–malus

- Personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar med utsläpp under 70 gram koldioxid (CO₂) per kilometer kan få en bidrag (bonus). Storleken på bonusen ökar ju lägre utsläppen är. Den maximala bonusen för bilar med nollutsläpp är 60 000 kronor (högst 25 procent av bilens nypris). Gasbilar kan som lägst få en bonus på 10 000 kronor.
- Bilar med höga utsläpp har högre fordonsskatt (malus) under de första tre åren. Malusen omfattar bilar med utsläpp över 95 gram CO₂ per kilometer. Nivån för malusen ökar i relation till utsläppen. Bilar med utsläpp över 140 gram CO₂ per kilometer har en högre malus.
- Bilar som kan drivas med alternativa drivmedel, som E85 (etanol) eller fordonsgas (biogas/naturgas) omfattas inte av malusen.

Diagram över nuvarande bonus-malus, dvs. fordonsskatt år 1-3 och klimatbonus

Utvecklingen av klimatbonusbilar

- Under första halvåret 2018 utgjorde laddbara bilar och gasbilar 6,5 procent av de nyregistrerade bilarna.
- Under första halvåret 2020 uppgick motsvarande andel till över 25 procent.

Motiv till ändringar i bonus–malus

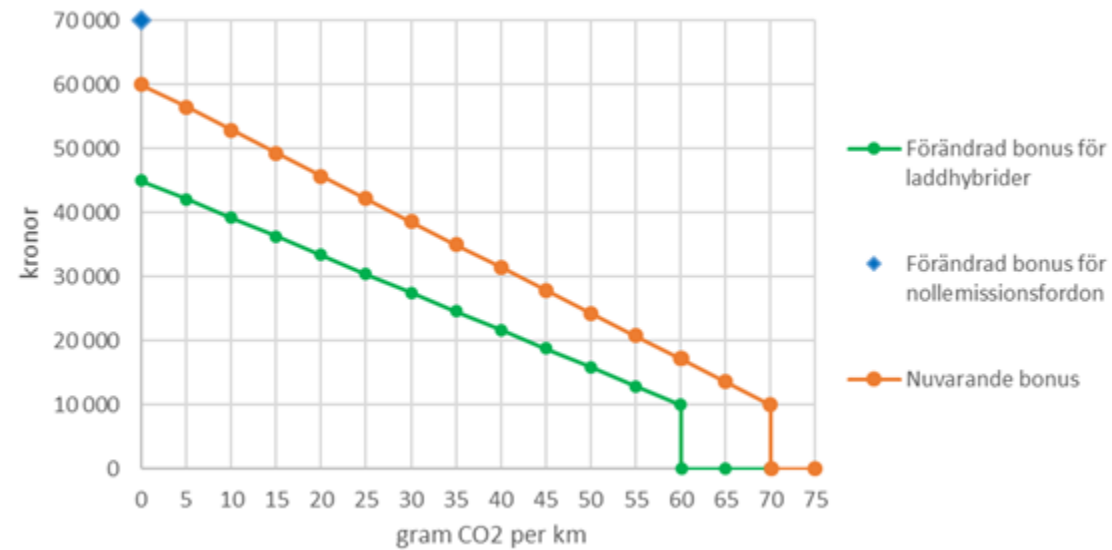
- Förstärka miljöstyrningen
- Förstärka finansieringen

En grundläggande princip i bonus–malus-systemet är att intäkterna ska täcka kostnaderna.

Aviserade ändringar i klimatbonus

- Koldioxidgränsen för när bonus betalas ut sänks från 70 till 60 gram per kilometer.
- Det högsta bonusbeloppet för fordon som släpper ut noll gram koldioxid höjs från 60 000 kronor till 70 000 kronor.
- Det högsta bonusbeloppet för fordon med utsläpp över noll sänks till omkring 45 000 kronor.

Diagram över klimatbonus

Anslaget för klimatbonus

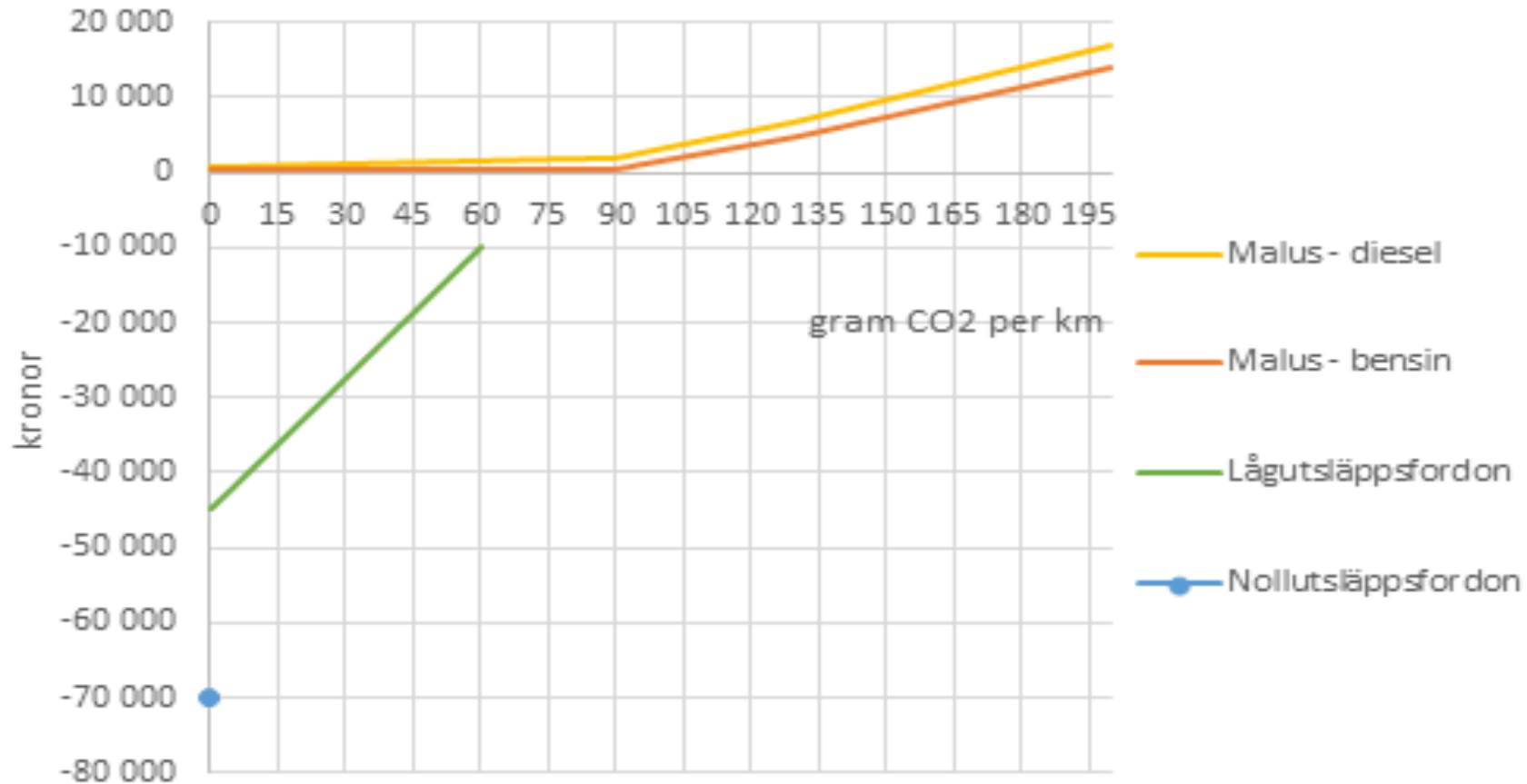
- Höständringsbudgeten
 - 2020 (HÄB) + 400 miljoner kr, totalt 2160 miljoner kr
- Budgetpropositionen för 2021
 - 2021 totalt 2910 miljoner kr
 - 2022 totalt 2960 miljoner kr
 - 2023 totalt 2970 miljoner kr

Aviserade ändringar i malus

- Beloppen som ingår i det förhöjda koldioxidbeloppet höjs med 25 kronor per gram koldioxid.
- Gränsen för när den förhöjda koldioxidbeloppet tas ut sänks från 95 till 90 gram per kilometer.
- Gränsen för när den högre nivån av det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut sänks från 140 till 130 gram per kilometer.

Det förhöjda koldioxidbeloppet höjs då sammantaget från 82 till 107 kronor vid koldioxidutsläpp upp till 130 g/km och från 107 till 132 kronor vid koldioxidutsläpp över 130 g/km.

Diagram över nya bonus–malus, dvs. fordonsskatt år 1-3 och klimatbonus

Förslagetts effekter på fordonsskatten i bonus–malus-systemet för bensin- och dieseldrivna fordon

Fordon	Nuvarande regler, år 1-3	Förslag, år 1-3	Skatte-höjning per år, år 1-3	Skatt fr o m år 4 (oför-ändr.)
Bensindriven, 95 g/km	360	895	535	360
Bensindriven, 111 g/km	1 672	2 607	935	360
Bensindriven, 150 g/km	5 120	7 280	2 160	1 218
Bensindriven, 200 g/km	10 470	13 880	3 410	2 318
Bensindriven, 250 g/km	15 820	20 480	4 660	3 418
Dieseldriven, 95 g/km	1 894	2 429	535	1 894
Dieseldriven, 111 g/km	3 423	4 358	935	2 111
Dieseldriven, 150 g/km	7 398	9 558	2 160	3 496
Dieseldriven, 200 g/km	13 424	16 834	3 410	5 272
Dieseldriven, 250 g/km	19 450	24 110	4 660	7 048

När börjar ändringarna tillämpas?

- Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2021.
- Av förutsebarhetsskäl omfattas endast lätta fordon som blir skattepliktiga fr.o.m. lagens ikraftträdande.
- Detsamma gäller för bonus, endast bilar som ställs på efter att ändringarna i förordningen om klimatbonusbilar har trätt i kraft kommer att omfattas.

Vad händer nu?

- September 2020 regeringen lämnar över BP21 och HÄB 2020 till riksdagen.
- December 2020 riksdagen beslutar om BP21 och HÄB.
- En PM kommer tas fram av Fi-dep, remissbehandlas och en proposition överlämnas till riksdagen för godkännande inför förslaget i kraftträdande den 1 april 2021.
- Parallellt tar M-dep fram ett utkast till ändring i klimatbonus-förordningen.

Fortsatt analys av bonus–malus-systemet

- Klimatbonus är icke-stöd
- Förslag på återbetalning av bonus om klimatbonusbilen exporteras inom 5 år remitteras till den 23 november 2020.
- Bonus–malus-systemet kommer löpande analyseras och systemet vid behov justeras

Varför föreslås att bonusmottagare ska betala tillbaka en utbetald bonus?

- Krav på återbetalningsskyldighet av icke förmånsmottagare kräver lagstöd (regeringens restkompetens: neutrala, gynnande eller frivilliga för enskilda).
- Har mindre effekt på handeln inom EU, om återbetalningsskyldigheten utgör ett villkor för att få tillgång till en förmån (EU:s inre marknadsregler: koppling mellan skyldighet och förmån).

Beskattning av bilförmån

- Den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för el-, laddhybrid- och gasbilar med 40 % (dock högst 10 000 kr) upphör vid utgången av 2020 enligt gällande lagstiftning.
 - Regeringen har inte aviserat någon ny, motsvarande, nedsättning.
 - De flesta laddbara förmånsbilar (och gasbilar) får därmed höjt förmånsvärde med 10 000 kr vid årsskiftet. Detta gäller både nya och befintliga förmånsbilar.
 - Den *permanenta* nedsättningen för miljöanpassade förmånsbilar fortsätter att gälla som tidigare.

Beskattning av bilförmån (forts.)

- I BP21 aviseras ett förslag om justerad schablonberäkning för bilförmån.
 - Förslaget syftar till att förmånsvärdet bättre ska avspegla marknadsvärdet för förmånen så att beskattningen av förmånsbil blir neutral i förhållande till kontantlön.
 - Ett förslag kommer att remitteras och en proposition överlämnas till riksdagen under våren 2021 (Fi-dep).
 - Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021 och föreslås gälla för bilar som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen från och med det datumet.

Tack!